

Sygn. akt III AUa 1193/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Michalska

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 lipca 2017 r. w Ł.

sprawy (...) **Produkcja Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.**

przy udziale zainteresowanych: Syndyka Masy Upadłości K.U.K.-E.F.I. (...) + H. + B. + (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W., B. S., S. R., I. O., P. M. i Z. K.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji (...) Produkcja Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 5 lipca 2016 r. sygn. akt IV U 1755/16

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie przed Sądem pierwszej instancji i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt: III AUa 1193/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 lutego 2016 r., Nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że B. S. jako pracownik u płatnika składek (...) PRODUKCJA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu w okresie od 8 lipca 2012 r. do 13 listopada 2013 r. W decyzji tej określono również podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wymieniony okres.

Decyzją z dnia 11 stycznia 2016 r., Nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że Z. K. jako pracownik u płatnika składek (...) PRODUKCJA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu w okresie od 9 września 2012 r. do 13 listopada 2013 r. W decyzji tej określono również podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia

emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wymieniony okres.

Decyzją z dnia 28 stycznia 2016 r., Nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że I. O. jako pracownik u płatnika składek (...) PRODUKCJA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu w okresie od 8 lipca 2012 r. do 13 listopada 2013 r. W decyzji tej określono również podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wymieniony okres.

Decyzją z dnia 20 stycznia 2016 r., Nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że P. M. jako pracownik u płatnika składek (...) PRODUKCJA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu w okresie od 1 grudnia 2012 r. do 13 listopada 2013 r. W decyzji tej określono również podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wymieniony okres.

Decyzją z dnia 8 lutego 2016 r., Nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że S. R. jako pracownik u płatnika składek (...) PRODUKCJA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu w okresie od 12 sierpnia 2012 r. do 13 listopada 2013 r. W decyzji tej określono również podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za wymieniony okres.

W uzasadnieniach tych decyzji organ rentowy wskazał, że na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej u płatnika składek (...) PRODUKCJA Spółki z o.o. w Z. stwierdzono, że w okresach wynikających z decyzji B. S., S. R., I. O., P. M. i Z. K. podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu oraz obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu zatrudnienia u tego płatnika na podstawie umów o pracę. Dokumenty zgromadzone w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS potwierdzają, że pracownicy S. R. w okresie od 12 sierpnia 2012 r. do 31 października 2012 r., I. O. w okresie od 8 lipca 2012 r. do 13 października 2012 r., Z. K. w okresie od 9 września 2012 r. do 31 października 2012 r., B. S. w okresie od 8 lipca 2012 r. do 31 października 2012 r. byli zgłoszeni do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownicy na podstawie u płatnika (...) Spółki z o.o., natomiast od 1 listopada 2012 r. byli zgłoszeni do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownicy na podstawie umów o pracę w K.U.K.–E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B.+ (...) Sp. z o.o., choć pracę wykonywali nadal na rzecz (...). Za podstawy wymiaru składek ubezpieczonych w okresach objętych decyzjami ZUS przyjął kwoty, stanowiące podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wykazywane przez (...) Sp. z o.o. i K.U.K.- E.F.I. Sp. z o.o. w raportach imiennych za poszczególne miesiące.

Odwołania od powyższych decyzji wywiódł (...) PRODUKCJA Sp. z o.o., twierdząc, że w okresach objętych decyzjami (...) PRODUKCJA Sp. z o. o. w Z. nie była pracodawcą wobec ubezpieczonych, a przez to płatnikiem składek, bowiem rzeczywistym pracodawcą i płatnikiem składek była spółka (...) Sp. z o.o. oraz K.U.K.-E.F.I. (...) + H. + B. + (...) Sp. z o.o.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych domagał się oddalenia odwołań z przyczyn podanych w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2016 r. sprawy z odwołań od powyższych decyzji zostały na podstawie art. 219 k.p.c. połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2016 r. Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu S. R., B. S., Z. K., I. O., P. M., Prezesa Zarządu Spółki (...) Sp. z o.o. w W. L. W., Syndyka Masy Upadłości K.U.K.–E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B.+ (...) Sp. z o.o. w Z. w (...) oraz (...) Sp. z o.o. we W. o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze

zainteresowanych. Sąd Okręgowy stwierdził, że S. R., B. S., Z. K., I. O., P. M., (...) Sp. z o.o. we W. nie przystąpili do sprawy w charakterze zainteresowanych. Do sprawy w charakterze zainteresowanego przystąpił Syndyk Masy Upadłości K.U.K.–E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej, który przyłączył się do stanowiska ZUS i wnosił o oddalenie odwołań oraz o zasądzenie kosztów postępowania, ponieważ nigdy nie doszło do przejścia zakładu pracy lub jego części na K.U.K.–E.F.I. od innego podmiotu w trybie art. 23¹ k.p. Zatrudnienie pracowników przez Spółkę K.U.K.-E.F.I. było pozorne, a celem konstrukcji outsourcingu było unikanie ponoszenia ciężarów fiskalnych z tytułu zatrudnienia pracowników, tj. składek na ubezpieczenia społeczne i podatku dochodowego od wynagrodzeń.

Sąd Okręgowy w Sieradzu wyrokiem z dnia 5 lipca 2016 r. oddalił odwołania, zasądził od (...) PRODUKCJA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. (...) na rzecz (...) po 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego odwołaniami od pięciu decyzji - łącznie 1.800 zł oraz na rzecz Syndyka Masy Upadłości K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) Sp. z o.o. w O. po 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego odwołaniami od pięciu decyzji - łącznie 1.800 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, że głównym przedmiotem działalności (...) PRODUKCJA Spółki z o.o. w Z. jest produkcja przędzy bawełnianej, wełnianej, tkanin bawełnianych i wełnianych, gotowych wyrobów tekstylnych, produkcja przędzy z włókien chemicznych. (...) jest (...) Spółka z o.o. posiadający większość udziałów. Prokurentem Spółki (...) jest E. R..

B. S. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. w Z. jako tkacz od 1 października 2011 r. do 30 listopada 2011 r., od 1 grudnia 2011 r. do 29 lutego 2012 r., od 1 marca 2012 r. do 7 lipca 2012 r. Przełożonym jej był mistrz W. M.. S. R. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w Z. od jako elektromonter - ślusarz, elektryk od 1 stycznia 2007 r. do 30 września 2011 r., a w (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. w Z. jako elektryk od 1 października 2011 r. do 11 sierpnia 2012 r. I. O. była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. w Z. jako tkacz od 1 października 2011 r. do 30 listopada 2011 r., od 1 grudnia 2011 r. do 29 lutego 2012 r., od 1 marca 2012 r. do 7 lipca 2012 r. P. M. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w Z. jako portier od 9 listopada 2012 r. do 30 listopada 2012 r. Z. K. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Sp. z o.o. w Z. od 1 marca 2010 r. do 8 września 2012 r. jako mechanik, operator ciągu, rozkrawacz, egalizer, pomoc w wydziale.

Specjalistą d.s. kadr i płac w (...) Sp. z o.o. w Z. jest J. L., zatrudniona od 2003 r. do 7 lipca 2012 r. i nadal. Do obowiązków J. L. należało zakładanie akt osobowych przyjętego pracownika, prowadzenie ewidencji nieobecności pracowników, ewidencji urlopów, zwolnień lekarskich, wyliczanie wynagrodzeń, rozliczanie się z US, ZUS. J. L. podlegała prezesowi zarządu E. R.. Dyrektorem do spraw eksportu i sprzedaży bezpośredniej była A. B., zatrudniona w (...) od 1999 r. z półtoraroczną przerwą, jej bezpośrednim przełożonym był E. R..

W (...) Sp. z o. o. byli zatrudnieni także inni pracownicy produkcyjni oraz mistrzowie, brygadziści, wśród nich między innymi A. K. zatrudniony od 1989 r. jako mechanik krosien. Pełnił on także obowiązki mistrza i podlegał dyrektorowi S.. Był też zatrudniony D. R. - brygadzista na wydziale farbiarni, którego bezpośrednim przełożonym był starszy mistrz W. R..

Następnie Sąd ustalił, że (...) PRODUKCJA Spółka z o.o. w Z., zwany usługobiorcą, zawarł umowy o świadczenie usług outsourcingu z następującymi podmiotami, zwanymi usługodawcami: w dniu 21 czerwca 2012 r. z (...) Spółką z o.o. z siedzibą we W., w dniu 1 marca 2013 r. z Przedsiębiorstwem (...) Spółką z o.o. z siedzibą w Ł., w dniu 1 listopada 2013 r. z K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B.+V. Polska z siedzibą w O.. Zgodnie z treścią tych umów:

1. usługobiorca zlecił, a usługodawca zobowiązał się świadczyć w szczególności usługi będące przedmiotem działalności spółki, tj. usługi polegające na czynnościach biurowych, w tym kadrowo - księgowych, wykonywanie produkcji ręczników, wykonywanie usług utrzymania maszyn w należyтым stanie, zwane dalej usługami;

2. usługodawca do realizacji usług miał oddelegować osoby zwane wykonawcami, przez co rozumie się osobę zatrudnioną u usługodawcy na podstawie umowy o pracę;

3. usługodawca, przez co należało rozumieć każdego pracownika - wykonawcę, zobowiązany był przy wykonywaniu usług objętych zakresem umowy, do przestrzegania obowiązujących u usługobiorcy ((...) PRODUKCJA Sp. z o.o.) przepisów porządkowych i aktów wewnętrznych dotyczących m.in. ochrony mienia, przepisów bhp i ppoż. oraz zasad ochrony informacji stanowiących tajemnicę jego przedsiębiorstwa, a także dotyczących ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa obowiązujących systemów;

4. w celu realizacji usług objętych umową i w ramach ustalonego wynagrodzenia, usługobiorca udostępnił bezpłatnie wykonawcom niezbędny sprzęt, zgodnie ze standardami obowiązującymi u niego dla danego stanowiska pracy oraz umożliwiał stały dostęp do pomieszczeń socjalnych zlokalizowanych w miejscu wykonywania usługi.

Zgodnie z § 3 pkt 5 przedmiotowych umów, nadzór nad pracownikami oddelegowanymi ze spółek (...), a następnie K.U.K.-E.F.I., sprawowali pracownicy wyznaczeni przez (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. Pracownicy zobowiązani byli do stosowania się do merytorycznych wskazówek osób wyznaczonych przez usługobiorcę, które określały ich zakres obowiązków, nie podlegali im jednak służbowo. Strony umowy ustaliły również, że podstawą rozliczenia za usługę będzie faktura wystawiona odpowiednio przez spółki (...).U.K.-E.F.I. jako usługodawców na rzecz (...) PRODUKCJA Spółki z o.o. jako usługobiorcy. Ustalono, że wynagrodzenie będzie płatne przelewem na rachunek bankowy wskazany w fakturze, w dwóch ratach. Pierwsza rata będzie płatna w dniu wypłaty wynagrodzeń, a druga w ciągu 14. dni od daty otrzymania przez usługobiorcę prawidłowo wystawionej faktury. Rata pierwsza obejmuje wynagrodzenia netto pracowników. Rata druga składać się będzie z kwot należnych ZUS oraz tytułem VAT. Usługobiorca miał otrzymać od usługodawcy rabat w wysokości 40% kosztów w okresie pierwszych trzech lat. Pracownicy wykonujący pracę w ramach outsourcingu podlegali bezpośrednio prokurentowi (...) PRODUKCJA Spółki z o. o. E. R., natomiast organizacja pracy i jej wykonywanie należało w całości do pracowników tych spółek.

Z dalszych ustaleń wynika, że J. L. prowadziła nabór wśród pracowników (...) PRODUKCJA Sp. z o. o. oraz byłych pracowników, przedstawiając propozycję zatrudnienia w spółce (...) na takich samych stanowiskach i za takim samym wynagrodzeniem, a miejscem pracy miał być nadal (...). Przed zawarciem umowy żaden przedstawiciel spółki (...) nie przybył do (...). J. L. w dniu 8 lipca 2012 r. zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. umowę o pracę na czas określony od dnia 8 lipca 2012 r. do dnia 7 lipca 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty ds. kadr i płac i w tym okresie nadal wykonywała te same obowiązki specjalisty d.s. kadr i płac, które wypełniała dotąd w spółce (...) przy ul. (...) w Z.. W dniu 8 lipca 2012 r. prokurent E. R. udzielił J. L. pełnomocnictwa do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy, a w szczególności: ustalania uprawnień i świadczeń pracowniczych ze stosunku pracy, prowadzenia dokumentacji w sprawach stosunku pracy, prowadzenia akt osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami k.p., rozwiązywania umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych. J. L. została wyznaczona osobą do kontaktów w zakresie spraw pracowniczych pomiędzy (...) i Spółką (...), a następnie spółką K.U.K.-E.F.I.

W dniu 9 września 2012 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., reprezentowaną przez J. B. specjalistę ds. kadr i płac, a Z. K. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 9 września 2012 r. do 8 września 2013 r. na stanowisku mechanika, operatora ciągu, egalizera, rozkrawacza, pomocy w wydziale, jako miejsce wykonywania pracy wskazano (...) Sp. z o.o. w Z. ul. (...). W dniu 8 lipca 2012 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., reprezentowaną przez J. B., a I. O. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 8 lipca 2012 r. do 7 lipca 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy nadal na stanowisku tkacza; jako miejsce wykonywania pracy wskazano także (...) Sp. z o.o. w Z.. W dniu 12 sierpnia 2012 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., reprezentowaną przez J. B., a S. R. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 12 sierpnia 2012 r. do 11 sierpnia 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy nadal na stanowisku elektryka; jako miejsce wykonywania pracy wskazano także (...) Sp. z o.o. w Z.. W dniu 8 lipca 2012 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., reprezentowaną przez J. B., a B. S. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 8 lipca 2012 r. do 7 lipca 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy nadal na stanowisku tkacza; jako miejsce wykonywania pracy wskazano także (...) Sp. z o.o. w Z..

W dniu 1 października 2012 r. wymienieni wyżej ubezpieczeni oraz pozostali pracownicy zakładu otrzymali z (...) Spółki (...) pisemną informację o przejściu pracowników do nowego pracodawcy od 1 listopada 2012 r. - na podstawie art. 23¹ k.p., którym jest K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B.+ (...) Sp. z o.o. w O. Oddział we W.. Jako przyczynę przejścia wskazano wzmocnienie kapitału i porozumienie zakładów. W informacji skierowanej do pracowników podano również, że prawne, ekonomiczne oraz socjalne skutki dla pracowników, tj. treść stosunku pracy, zakres obowiązków, warunki płacy i pracy - pozostaną bez zmian.

W dniu 6 maja 2013 r., pomiędzy K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B.+ (...) Sp. z o.o. w O. Oddział we W. a (...) PRODUKCJA Spółką z o.o. w Z., jak też zatrudnionymi w K.U.K. pracownikami została zawarta umowa o wspólnej odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie.

W dniu 12 sierpnia 2013 r. pomiędzy K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) Sp. z o.o. w O. Oddział we W., reprezentowanym przez J. B. specjalistę ds. kadr i płac, a S. R. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 12 sierpnia 2013 r. do 11 sierpnia 2015 r. nadal na stanowisku elektryka; miejscem wykonywania pracy był nadal (...) Sp. z o.o. w Z.. S. R. podlegał brygadziście ds. służb technicznych, a ten dyrektorowi ds. produkcyjno - technicznych, którzy także zawarli umowy o pracę z R. i K.U.K. W dniu 8 lipca 2013 r. pomiędzy K.U.K.-E.F.I. reprezentowanym przez J. B. a I. O. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 8 lipca 2013 r. do 7 lipca 2015 r. nadal na stanowisku tkacza; miejscem wykonywania pracy był nadal (...) Sp. z o.o. w Z.. I. O. podlegała na zmianie mistrzowi, ten kierownikowi oddziału, a ten z kolei dyrektorowi ds. produkcyjno - technicznych. W dniu 1 grudnia 2012 r. pomiędzy K.U.K.-E.F.I. reprezentowanym przez J. B. a P. M. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 1 grudnia 2012 r. do 30 listopada 2013 r. nadal na stanowisku portiera; miejscem wykonywania pracy był nadal (...) Sp. z o.o. w Z.. W dniu 9 września 2013 r. pomiędzy K.U.K.-E.F.I. reprezentowanym przez J. B. a Z. K. zawarta została umowa o pracę na czas określony od 9 września 2013 r. do 8 września 2015 r. nadal na stanowisku mechanika, operatora ciągu, egalizera, rozkrawacza, pomocy w wydziale; miejscem wykonywania pracy był nadal (...) Sp. z o.o. w Z..

Sąd ustalił, że wszystkie osoby oznaczone jako pracownicy R., a następnie K.U.K.-E.F.I., świadczący pracę na rzecz (...) merytorycznie podlegali E. R.. W zakładzie produkcyjnym (...) zatrudnieni byli pracownicy produkcyjni, mistrzowie, kierownicy produkcji, dyrektorzy, którzy także zawarli umowy o pracę najpierw ze spółką (...), a potem z K.U.K., w związku z umową przejęcia pracowników w trybie art. 23¹k.p. Po zawarciu umów z tymi spółkami pracownicy, wykonując obowiązki zgodnie z umowami o pracę, z reguły podlegali temu samemu przełożonemu co poprzednio w Spółce (...) i w dalszym ciągu na tych samych stanowiskach świadczyli pracę po „przejęciu” przez K.U.K.-E.F.I. O zatrudnieniu czy zwolnieniu danego pracownika nie decydował ani R., ani KUK, decyzję w tym przedmiocie podejmował bezpośredni przełożony danego pracownika. Akta osobowe „pracowników” R. i K.U.K. znajdowały się w (...) w Z.. Park maszynowy także był własnością (...)u. Wnioski urlopowe, zaświadczenia lekarskie składano w siedzibie (...) u J. L., zgodnie z udzielonym jej pełnomocnictwem. Spółka (...) oraz Spółka K.U.K. nie nadzorowały wykonania przez pracowników powierzonych obowiązków. Usługa świadczona przez Spółki (...).U.K. polegała jedynie na wypłacie pracownikom wynagrodzenia za pracę na ich konto bankowe, na podstawie uprzednio przygotowanych i dostarczonych przez (...) dokumentów i ze środków (...), przekazywanych R. oraz K.U.K.-E.F.I., po wystawieniu przez te spółki faktur obciążających (...). Sposób naliczenia rabatu był każdorazowo dołączany do faktury za świadczone usługi, a obciążającej (...).

A. B. - dyrektor d.s. eksportu i sprzedaży bezpośredniej oraz J. L., które także łączyła umowa o pracę ze spółkami (...).U.K., po zalogowaniu się w sierpniu 2013 r. na portalu (...) powzięły informację o nieodprowadzaniu w pełnej wysokości składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń pracowników przez spółkę K.U.K., o czym poinformowały E. R., który zasugerował zwrócenie się do spółki K.U.K. z wezwania do uregulowania składek. Na wysłane wezwanie nie było odpowiedzi.

Sąd nadto ustalił, że według stanu na dzień 13 listopada 2013 r. „pracownikami” spółki K.U.K. było 140 osób. W dniu 13 listopada 2013 r. wszyscy pracownicy w liczbie 140 osób, w tym także P. M., I. O., Z. K., B. S., S. R., złożyli na ręce J. L. wypowiedzenia swych umów pracę z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków przez pracodawcę, tj. niewypłacenia

wynagrodzenia w terminie oraz nieopłacenia składek na ubezpieczenie społeczne w pełnej wysokości. Wypowiedzenie umowy o pracę zostało wysłane do siedziby K.U.K.-E.F.I. i (...), jednakże korespondencja wróciła z adnotacją kuriera o założonych plombach przez KW Policji we W..

(...) PRODUKCJA Spółka z o.o. w Z. uruchomiła dla „pracowników” K.U.K. wypłatę wynagrodzeń za październik i listopad 2013 r., a od 13 listopada 2013 r. (...) zawarł umowy o pracę z pracownikami na tych samych stanowiskach pracy.

W okresie obowiązywania umowy o pracę ze spółką K.U.K. pracownik D. R. uległ wypadkowi przy pracy w dniu 23 października 2013r. Protokół powypadkowy sporządziła komisja w Spółce (...), po czym miał być on podpisany przez osobę upoważnioną z ramienia K.U.K., ale nie został podpisany z uwagi na prowadzone przeciwko spółce śledztwo. W związku z tym D. R. dochodził ustalenia zdarzenia za wypadek przy pracy na drodze postępowania sądowego. Przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli toczyły się postępowania przeciwko (...) PRODUKCJA Spółce z o. o. w Z. o wydanie świadectwa pracy za okresy obowiązywania umów z R. i K.U.K., które zakończyły się prawomocnymi wyrokami uwzględniającymi powództwo. B. S. również z mocy wyroku sądowego otrzymała świadectwo pracy za okres zatrudnienia w R. i K.U.K., które wydał (...).

Decyzją Marszałka Województwa (...) z dnia 16 września 2013 r. K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) sp. z o.o. w O. została wykreślona z Krajowego Rejestru Agencji (...). Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Olsztynie Wydział V Gospodarczy z dnia 29 maja 2014 r. prowadzona jest upadłość K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistic + H. + B. + (...) Sp. z o.o. w O., obejmująca likwidację majątku dłużnika. Syndykiem masy upadłości został wyznaczony M. G..

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w wyniku kontroli ZUS zawartego w aktach sprawy IV U 869/14, załączonej do sprawy IV U 1013/15 (enumeratywnie wymieniając dowody i karty). Okoliczności związane z umowami zawartymi przez (...) ze Spółkami (...) oraz K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistic + H. +B. + (...) Spółka z o.o. w O. Sąd ustalił na podstawie wyjaśnień prokurenta E. R. oraz złożonych w sprawie IV U 1013/15 zeznań świadków: A. B., A. K., B. S., D. R.. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął także zeznania prokurenta (...) PRODUKCJA Spółki z o. o. E. R. oraz dokumenty w postaci: świadectw pracy, umów o pracę, umów o wspólnej odpowiedzialności materialnej, informacji o przejściu pracowników na nowego pracodawcę na podstawie art. 23¹k.p., porozumień zmieniających umowy o pracę, umów o wspólnej odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie, wypowiedzenia umów o pracę znajdujące się w aktach osobowych, zeznań świadka J. B. i E. B. przed U.S. W. - K..

Sąd podniósł, że ustalony na podstawie wskazanego wyżej materiału dowodowego stan faktyczny sprawy nie jest sporny. Okoliczności związane z umowami o świadczenie usług zawartymi przez (...) ze spółkami (...), (...), K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistic + H. + B. + (...) Spółka z o.o. w O., a następnie zawarcie umów o pracę spółkami (...)U.K.-E.F.I. wynikają z treści tych dokumentów załączonych do akt kontroli ZUS i zostały także potwierdzone zeznaniami prokurenta E. R. jako strony, jego wyjaśnieniami złożonymi do akt kontroli ZUS, zeznaniami świadka J. B. przed U.S. W. - K., zeznaniami świadka A. B. w sprawie IV U 869/14.

W świetle powyższych dowodów za niewątpliwy uznać należy fakt, że po upływie okresu, na jaki obowiązywały ze (...) PRODUKCJA Spółką z o. o. w Z. umowy o pracę na czas określony, B. S., S. R., I. O., P. M., Z. K. zawarli następnie umowy o pracę z spółką (...), a potem ze spółką K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistic + H. + B. + (...) Spółka z o.o. w O. w związku z przejściem pracowników na podstawie art. 23¹k.p., na identycznych jak w (...) warunkach pracy co do stanowiska, wynagrodzenia, miejsca świadczenia pracy i podległości służbowej. B. S., S. R., I. O., P. M., Z. K. (jak i pozostali pracownicy) nadal świadczyli pracę na rzecz i w interesie (...). W przypadku przejścia „pracowników” przez (...) Spółkę z o.o. i przez K.U.K.-E.F.I. nie nastąpiło przejście majątku pracodawcy, bowiem spółki te żadnego majątku, służącego do realizacji umów o świadczenie usług, nie posiadały, a pracownicy wykonywali pracę w oparciu o majątek trwały (...). Rola R. oraz K.U.K.-E.F.I. sprowadzała się wyłącznie do wypłaty wynagrodzeń, na podstawie przygotowanych i dostarczonych przez (...) dokumentów i to ze środków (...), przekazywanych R. oraz

K.U.K.-E.F.I, po wystawieniu przez te spółki faktur obciążających. Udzielenie rabatu w wysokości 40%, do czego zobowiązywali się usługodawcy, bez wskazania z jakich źródeł będzie finansowany rabat, czyniło całą operację od początku niemożliwą, bo nieopłacalną dla spółek (...).U.K.-E.F.I. Wymienione spółki musiały ponieść całkowite koszty zatrudnienia: wynagrodzenie, składki, podatek, a otrzymały na to od (...) środki pokrywające tylko 60% tych kosztów. Wobec wyczerpującego wyjaśnienia okoliczności faktycznych sprawy, pozostałe wnioski dowodowe zgłoszone przez odwołującego, jako zbędne w sprawie, Sąd Okręgowy oddalił.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał odwołania za bezzasadne. Istota sporu sprowadzała się do oceny skuteczności zawieranych przez (...) PRODUKCJA Spółkę z o. o. w Z. umów przewidujących tzw. outsourcing personalny, w aspekcie przejścia B. S., S. R., I. O., P. M., Z. K. do nowego pracodawcy w trybie art. 23¹ k.p. i w konsekwencji ustalenie właściwego płatnika składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Z formalnego punktu widzenia umowy zawierane przez ubezpieczonych ze spółką (...), a następnie K.U.K.-E.F.I., nie nasuwają wątpliwości, jednakże nie jest to wystarczająca okoliczność do uznania przedmiotowych umów za wywołujące skutki w sferze pracowniczej i ubezpieczeń społecznych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę na faktyczne przejście zakładu pracy na innego pracodawcę, co oznacza, że zakład bądź jego część, stanowiący zorganizowaną całość nastawioną na osiągnięcie celu technicznego, oddawany jest do dyspozycji innego pracodawcy, który uzyskuje realną możliwość zarządzania tym zakładem, to jest korzystania z jego majątku i kierowania zespołem pracowniczym.

W rozpatrywanym przypadku zawarcie umów o pracę z (...) Spółką z o.o. we W., a następnie przejęcie pracowników przez K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) Sp. z o.o. w O. nie miało na celu faktycznego przejęcia pracowników, o którym mowa w art. 23¹ k.p. Pracownicy faktycznie nie przeszli do żadnego nowego pracodawcy. Jedyną zmianą, jaka zaszła na skutek zawartych porozumień w stosunkach pracy ubezpieczonych, był fakt wypłacania wynagrodzenia za pracę przez nowy podmiot, który prowadził w tym zakresie odpowiednią dokumentację kadrowo - płacową. Należy przy tym dodać, iż wypłacane przez spółkę K.U.K.-E.F.I. wynagrodzenia, były wcześniej obliczane i przekazywane do jej dyspozycji przez (...) Sp. z o.o. Wszystkie inne warunki pracy i płacy ubezpieczonych pozostały na dotychczasowych zasadach, obowiązujących przed podpisaniem porozumień o przejęciu pracowników. Ubezpieczeni nadal pracowali na swoich stanowiskach, w tych samych miejscach pracy i wykonywali swe dotychczasowe obowiązki pracownicze pod faktycznym kierownictwem i nadzorem dotychczasowego płatnika składek (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. Ubezpieczeni świadcząc pracę, nie kontaktowali się z przedstawicielami Spółek (...), K.U.K.-E.F.I. i (...).

Sąd Okręgowy podniósł nadto, że w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 13 kwietnia 2010 r., I PK 210/09 (LEX nr 794501), że powierzenie przez pracodawcę wykonywania zadań pomocniczych podmiotowi zewnętrznemu świadczącemu usługi w tym zakresie (outsourcing) może oznaczać przejście części zakładu pracy na innego pracodawcę (art. 23¹ k.p.) pod warunkiem, że przemawia za tym kompleksowa ocena takich okoliczności jak rodzaj zakładów, przejęcie składników majątkowych i niematerialnych, przejęcie większości pracowników, przejęcie klientów, a zwłaszcza stopień podobieństwa działalności prowadzonej przed przejęciem zadań i po ich przejęciu. Sąd Najwyższy, wykładając pojęcie przejścia części zakładu pracy, odwołał się do dyrektywy Rady 2001/23/WE z 21 marca 2001 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich, odnoszącej się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejścia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz. Urz. (...) 82 dnia 22 marca 2001 r., s. 16 - Dz. Urz. UE - sp. 05, t. 4, s. 98). Wskazał przy tym, iż zarówno motywy i przepisy powołanej dyrektywy, jak też orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz poglądy krajowej judykatury powinny być uwzględnione w wykładni powołanej regulacji w odniesieniu do ustaleń faktycznych poczynionych w niniejszym postępowaniu w zakresie weryfikacji prawidłowości realizacji koncepcji tzw. outsourcingu kadrowo - płacowego. Odnosząc się do art. 1 ust. 1 lit. b tej dyrektywy Sąd Najwyższy wskazał, że „przejęcie” następuje wtedy, kiedy przejmowana jest jednostka gospodarcza, która zachowuje swoją tożsamość, oznaczającą zorganizowane połączenie zasobów, którego celem jest prowadzenie działalności gospodarczej bez względu na to, czy jest to działalność podstawowa czy pomocnicza. Nadto Sąd Najwyższy zaznaczył, iż z orzecznictwa ETS wynika generalny wniosek, że kryterium decydującym o uznaniu za rzeczywiste przeniesienia przedsiębiorstwa

lub jego części jest zachowanie tożsamości jednostki gospodarczej, która wynika przede wszystkim z rzeczywistego kontynuowania lub przejęcia przez nowego pracodawcę tej samej działalności gospodarczej lub działalności podobnej. Na poparcie tej tezy przywołał szereg wyroków Trybunału Sprawiedliwości i następnie wyraził pogląd, że aby możliwe było zastosowanie powołanej dyrektywy, przejęcie części zakładu pracy powinno obejmować jednostkę gospodarczą zorganizowaną w sposób stały, której działalność nie ogranicza się do wykonania określonego zadania. Dla stwierdzenia, czy przesłanki przejęcia jednostki gospodarczej zorganizowanej w sposób stały zostały spełnione należy wziąć pod rozwagę wszystkie okoliczności faktyczne, które charakteryzują dane zachowanie, do których zalicza się w szczególności rodzaj przedsiębiorstwa lub zakładu, o który chodzi, przejęcie lub brak przejęcia składników majątkowych takich jak budynki i ruchomości, wartość składników niematerialnych w chwili przejęcia, przejęcie lub brak przejęcia większości pracowników przez nowego pracodawcę, przejęcie lub brak przejęcia klientów, a także stopień podobieństwa działalności prowadzonej przed i po przejęciu oraz czas ewentualnego zawieszenia tej działalności.

Sąd Okręgowy zważył, iż (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. w Z. prowadzi przedsiębiorstwo w zakresie produkcji przędzy bawełnianej, wełnianej, tkanin bawełnianych i wełnianych, gotowych wyrobów tekstylnych, produkcji przędzy z włókien chemicznych. Przedsiębiorstwo to składa się z substratu materialnego w postaci majątku ruchomego (maszyny produkcyjne), nieruchomego (nieruchomości, w których prowadzona jest podstawowa działalność) oraz z substratu osobowego (pracowników). Podstawowymi zadaniami realizowanymi przez przedsiębiorstwo płatnika jest wytwarzanie gotowych wyrobów tekstylnych. Płatnik realizuje te zadania w oparciu o zakład pracy w znaczeniu przedmiotowym, który ma tu priorytetowe znaczenie. Płatnik wykonuje bowiem zadania produkcyjne w oparciu o własne zaplecze osobowe jak i materiałowe. Decydującym substratem zakładu pracy skarżącego nie są pracownicy i ich kwalifikacje, lecz składniki materialne. Bez zakładu pracy w znaczeniu przedmiotowym przedsiębiorstwo prowadzone przez płatnika nie jest w stanie funkcjonować. Tylko w przypadku jednostki, która opiera się na pracownikach, przejście zakładu lub jego części może nastąpić bez przenoszenia majątku, np. dotyczyć to może jednostek, których przedmiotem działalności jest sprzątanie, dozór itp. Inaczej natomiast jest w sytuacji, gdy funkcjonowanie podmiotu opiera się na składnikach materialnych, jak w niniejszej sprawie. Wówczas nawet przejęcie zadań nie jest wystarczające dla transferu. Obowiązek przejęcia składników majątkowych, które pozwalają normalnie kontynuować działalność gospodarczą jest w takim wypadku konieczny i znajduje akceptację również w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości na tle poprzednio obowiązującej dyrektywy 77/187/EWG dotyczącej przejścia zakładu pracy. (por. wyrok z 25 stycznia 2001 r. C-172/99, (...) v. PekkaLiskojärvi i P. J.; wyrok TS z 20 listopada 2003 r. C-340/01, C. A. inni v. S. M. Catering GesellschaftmbH).

W stanie faktycznym rozpatrywanej sprawy nie doszło do przejścia zakładu pracy (oraz odpowiednio pracowników dotychczasowego pracodawcy) na nowego pracodawcę, bowiem kompleksowa ocena całokształtu okoliczności związanych z realizacją tzw. outsourcingu kadrowo - płacowego wyklucza zastosowanie trybu przewidzianego w art. 23¹ k.p., przy uwzględnieniu przedstawionych wyżej poglądów i wykładni obowiązujących przepisów we wskazanych orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, umowy zawarte między pracownikami (...) a spółkami (...) U.K.-E.F.I., nie powodowały „przejścia” części zakładu pracy na innego pracodawcę, odpowiednio z przejęciem z mocy prawa pracowników przejmowanej jednostki. Zarówno czynności podpisania porozumienia o przejęciu pracowników, a następnie podpisania umów o świadczenie usług w ramach koncepcji tzw. outsourcingu personalnego, nie są objęte dyspozycją art. 23¹ k.p. i są sprzeczne z obowiązującymi standardami ochrony pracownika, a przez to nieważne z mocy art. 58 k.c. Sąd podkreślił przy tym, że wola stron stosunku zobowiązaniowego (art. 353¹ k.c.) na gruncie instytucji przejścia zakładu pracy (art. 23¹ k.p.) i instytucji podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie może korygować, ani modyfikować bezwzględnie obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Nie można także przypisać zainteresowanym statusu pracowników tymczasowych w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z 9 lipca 2003 r. o pracownikach tymczasowych, bowiem nie wykonywali oni pracy o charakterze sezonowym, okresowym, czy doraźnym, ani też nie wykonywali zadań należących do obowiązków nieobecnego pracownika zatrudnionego

przez pracodawcę użytkownika, nie wykonywali także zadań, których terminowe wykonanie przez pracowników zatrudnionych przez pracodawcę użytkownika nie byłoby możliwe.

W myśl art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnikiem składek w stosunku do pracownika jest jego pracodawca. Stosownie do treści art. 85 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pracodawca jako płatnik odpowiada również za obliczenie, pobranie i odprowadzenie składki z dochodu ubezpieczonego, będącego osobą pozostającą w stosunku pracy. Na pracodawcy jako płatniku ciąży również obowiązek opłacenia składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w powołanej ustawie o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Nadto, wobec brzmienia art. 81 ust. 1, 5, 6 i 10 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób. Z kolei art. 104 ust.1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz.149) nakłada na pracodawcę ubezpieczonych obowiązek opłacania obowiązkowych składek na Fundusz Pracy ustalonych od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołania oddalił, a o kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości apelacją Spółka (...) w Z. zarzucając nieważność postępowania - art. 379 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 67 § 1 k.p.c. w związku z art. 477¹¹ k.p.c. oraz art. 71 k.p.c. w związku z art. 174 § 1 pkt 2 k.p.c., polegającą na rozpoznaniu przez Sąd niniejszej sprawy, pomimo braku organu uprawnionego do reprezentowania zainteresowanej spółki (...) Sp. z o.o. oraz braku decyzji Sądu w przedmiocie zawieszenia postępowania, choć w składzie organów jednostki organizacyjnej, będącej stroną, zachodziły braki uniemożliwiające jej działanie w sytuacji, gdy Sąd był zobligowany do wydania stosownego postanowienia z urzędu.

Apelujący zarzucił także naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c., polegające na braku rozważenia w sposób racjonalny, zgodny z zasadami doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania, materiału dowodowego zebranego w sprawie i wyciągnięcie z niego błędnych oraz sprzecznych ze sobą wniosków, co w rezultacie doprowadziło do: błędnego uznania, że decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z dnia 11 lutego 2016 r. dot. B. S., z dnia 8 lutego 2016 r. dot. S. R., z dnia 28 stycznia 2016 r. dot. I. O., z dnia 20 stycznia 2016 r. dot. P. M., z dnia 11 stycznia 2016 r. dot. Z. K., zostały wydane zgodnie z zaistniałym stanem faktycznym; błędu w ustaleniach faktycznych polegających na uznaniu, iż pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. doszło do przejęcia pracowników, w tym B. S., S. R., I. O., P. M., Z. M. w trybie art. 23¹ k.p. w sytuacji, gdy z akt osobowych zainteresowanych, znajdujących się w aktach sprawy wynika, iż pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. nie doszło do przejęcia pracowników we wskazanym trybie, bowiem zostały nawiązane z nimi nowe umowy o pracę.

Nadto apelujący sformułował zarzut naruszenia prawa materialnego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 22 k.p. przez błędną wykładnię, która doprowadziła do uznania, iż (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. był pracodawcą dla B. S., S. R., I. O., P. M., Z. K. w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach; art. 23¹ k.p. przez błędne zastosowanie i przyjęcie, że pomiędzy (...) Sp. z o.o. a (...) PRODUKCJA Sp. z o.o. doszło do przejęcia pracowników B. S., S. R., I. O., P. M., Z. K. w trybie opisanym we wskazanym przepisie.

W świetle powyższych zarzutów apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie zaskarżonych decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. Wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że Sąd Okręgowy wydał w toku procesu postanowienie w przedmiocie zawiadomienia w trybie art. 477¹¹ § 2 k.p.c. o toczącym się postępowaniu m.in. co do (...) Sp. z o.o. Zawiadomienie zostało skierowane adres spółki z rejestru, jednak spółka ta od 23 lipca 2013 r. nie miała organów. Organy te nie zostały powołane do chwili obecnej, co powinno skutkować zawieszeniem postępowania. Do apelacji strona skarżąca załączyła informację z KRS nr (...) z dnia 8 sierpnia 2016 r.

W odpowiedzi na apelację Syndyk K.U.K.-F.F.I. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie zwrotu kosztów na rzecz zainteresowanego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja okazała się skuteczna.

Mając na uwadze treść apelacji w pierwszej kolejności odnieść się należy do kwestii, czy spółki zawiadomione przez Sąd Okręgowy w trybie art. 477¹¹ k.p.c. jako zainteresowani, którzy w tych rolach procesowych mogą brać udział w postępowaniu, mają w istocie status zainteresowanych.

W ocenie Sądu drugiej instancji, treść zaskarżonych decyzji oraz odwołań nie pozostawia wątpliwości, że przedmiotowy spór dotyczy tego, kto jest płatnikiem składek za pracowników i z którym podmiotem wiązała ich umowa o pracę, nie zaś tego, czy pracownicy wymienieni w decyzjach w ogóle podlegali ubezpieczeniom i z jakimi podstawami wymiaru składek. W datach decyzji jak i w toku całego postępowania nie było bowiem wątpliwości, iż pracownicy wymienieni w decyzjach podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom z tytułu świadczenia pracy w reżimie pracowniczym za określonym wynagrodzeniem, kwestią sporną pozostawało na czyją rzecz świadczyli pracę i kto w istocie był ich pracodawcą, a więc płatnikiem składek - art. 4 pkt 2 lit a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 963).

Organ rentowy wydając sporne decyzje ich adresatami uczynił Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w Z., którą uznał za płatnika składek oraz poszczególne osoby zatrudnione, co do których istnieje obowiązek składkowy. Organ rentowy nie wskazał Spółek (...) U.K.-E.F.I jako adresatów decyzji, toteż decyzji im nie doręczył. Firmy te nie zostały także wymienione jako zainteresowani w złożonych odwołaniach. Sąd pierwszej instancji zajął stanowisko, że spółki te (w przypadku K.U.K.-E.F.I. w upadłości likwidacyjnej obecnie Syndyk) są zainteresowanymi w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c., toteż postanowieniem z dnia 24 marca 2016 r. zawiadomił je o toczącym się postępowaniu i możliwości udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych. Co do zasady ten kierunek rozumowania zasługuje na aprobatę.

Przepis art. 477¹¹ § 1 k.p.c. stanowi, że stronami są ubezpieczony, osoba odwołująca się od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, inna osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, organ rentowy, wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności i zainteresowany. Poza analizą należy pozostawić osobę odwołującą się od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, jako kategorie podmiotów występujących tylko w określonego typu sprawach, dotyczących orzekania o niepełnosprawności.

Według art. 476 § 5 pkt 2 k.p.c., ubezpieczonym jest osoba ubiegająca się o ustalenie istnienia bądź nieistnienia obowiązku ubezpieczenia, jego zakresu lub wymiaru składki z tego tytułu. Zatem ubezpieczonym jest ten, kto występował o wydanie przez organ decyzji, czyli ten, kto swoim wnioskiem zainicjował postępowanie przed organem rentowym. Z tej przyczyny jest on określany w postępowaniu sądowym jako wnioskodawca. Z kolei osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, to osoba, w stosunku, do której organ rentowy wydał decyzję, działając bez jej wniosku (z urzędu, w wyniku kontroli uprawnień). Może tu chodzić o decyzje wydawane w sprawach o ustalenie istnienia ubezpieczenia i obowiązku uiszczenia składek z tego tytułu, o wymiar składek, o wstrzymanie wypłaty świadczeń, o ustalenie obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń albo o ponowne ustalenie prawa do świadczeń lub przyznanie prawa do świadczeń w innym wymiarze po stwierdzeniu błędu organu rentowego lub

odwoławczego; inną osobą, której praw i obowiązków dotyczy decyzja jest także osoba trzecia, na którą przeniesiono odpowiedzialność za zaległości składowe spółki (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 1995 r., II UZP 9/95, OSNP 1995 nr 18, poz. 231 i wyrok z dnia 16 listopada 2010 r., I UK 144/10, LEX nr 707408).

Cechą łączącą ubezpieczonego oraz inną osobę, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, jest to, że są oni adresatami decyzji administracyjnej, wymienionymi w niej jako strony postępowania przed organem ubezpieczeń społecznych i w stosunku do nich zostaje wydana decyzja. Szeroko w tej kwestii wypowiedział się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 czerwca 2016 r., II UZ 18/16, stwierdzając, że pojęcie „innej osoby, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja” nie zostało zdefiniowane w przepisach k.p.c., jednak z określenia tego podmiotu, użytego w art. 477¹¹ § 1 k.p.c. wynika, że chodzi o osobę, na której sferę prawną zaskarżona decyzja oddziałuje bezpośrednio, przy czym jest to podmiot inny od ubezpieczonego oraz od zainteresowanego. Podobnie jak ubezpieczony, osoba ta jest adresatem decyzji wydanej przez organ rentowy, a w odróżnieniu od zainteresowanego będzie nią osoba, w stosunku do której decyzja organu rentowego wywołuje bezpośrednie skutki prawne. Osoba ta nie jest jednak inicjatorem postępowania przed tym organem, który wydaje względem niej decyzję, działając bez jej wniosku. Chodzi tu m.in. o decyzje wydawane w sprawach o ustalenie istnienia ubezpieczenia i obowiązku uiszczenia składek z tego tytułu (LEX nr 2111410). Osoba, wobec której organ rentowy stwierdza istnienie więzi ubezpieczeniowej nie jest jedynie zainteresowanym, a zatem podmiotem, którego prawa lub obowiązki „zależą” od rozstrzygnięcia sprawy. Jest to więź dalej idąca, dotyczy bowiem relacji zachodzącej między prawami i obowiązkami a treścią zaskarżonej decyzji („której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja”). Oznacza to, że ustawodawca odrębnie określił taką sytuację procesową, w której istnieje zależność między prawami i obowiązkami a rozstrzygnięciem, a taką, gdy decyzja wprost dotyczy praw i obowiązków danej osoby. Rozdzielenie to staje się zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że zależność, o której mowa w art. 477¹¹ § 2 k.p.c. może być zróżnicowana w aspekcie czynników indywidualnych. W stosunku do „innych osób” niepewność tego rodzaju nie występuje. W ich wypadku decyzja bezpośrednio kształtuje ich prawa i obowiązki, a nie tylko „zależą one” od tej decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2017 r., II UK 155/16, Legalis nr 1606115).

Zainteresowanym w ujęciu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. jest osoba z zasady nie będąca adresatem decyzji, która w związku z tym nie musiała brać udziału w postępowaniu przed organem rentowym. Taka osoba nie była w znaczeniu materialnym stroną postępowania administracyjnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych z reguły nie wydaje decyzji w stosunku do zainteresowanego, tj. nie wymienia jej jako adresata, lecz decyzja - chociaż skierowana do innych podmiotów - swoją treścią wpływa na jego prawa lub obowiązki w taki sposób, że ma on interes prawny w uzyskaniu konkretnego orzeczenia sądowego. Zainteresowany ma możliwość wstąpienia do procesu toczącego się z inicjatywy innych osób, jak i możliwość wniesienia odwołania. Interes prawny zainteresowanego najczęściej jest związany z wynikiem postępowania korzystnego dla jednej ze stron (por. „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz” pod red. K. Piaseckiego, 2014 r., Legalis).

Przepis art. 477¹¹ § 2 k.p.c. w uprzednim brzmieniu, obowiązującym przed 20 marca 2015 r., stanowił w § 2, że „zainteresowanym jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli osoba taka nie została wezwana do udziału w sprawie przed organem rentowym, sąd wezwie ją do udziału w postępowaniu z urzędu, bądź na jej wniosek lub na wniosek jednej ze stron.” Definicja, zawarta w zdaniu pierwszym, nie uległa żadnej zmianie. W judykaturze ukształtowało się stanowisko, że przepis ten obliuguje sąd do dbałości o właściwe określenie podmiotów postępowania, a brak zainteresowanego w prowadzonym procesie powoduje nieważność postępowania z uwagi na pozbawienie prawa do obrony swoich praw. Możliwe też było stosowanie art. 174 § 1 k.p.c. ze względu na okoliczności dotyczące zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2012 r., I UK 146/12, LEX nr 1276210). Ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 218) przepis art. 477¹¹ k.p.c. został zreformowany. Przepis ten w brzmieniu obowiązującym od 20 marca 2015 r. liczy trzy paragrafy, a § 2 otrzymał treść: „Zainteresowanym jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli zainteresowany nie bierze udziału w sprawie, sąd zawiadamia go o toczącym się postępowaniu. Zainteresowany może przystąpić do sprawy w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia

zawiadomienia. Do zainteresowanego przepisu art. 174 § 1 nie stosuje się”. Dodano także § 3 o treści: „Postanowienie sądu o zawiadomieniu zainteresowanego o toczącym się postępowaniu może zapaść na posiedzeniu niejawnym.” Wskutek dokonanej zmiany udział zainteresowanego (w znaczeniu materialnym) w procesie nie jest już obowiązkowy. To zainteresowany decyduje, czy będzie w procesie uczestniczył jako strona (w znaczeniu formalnym). Obowiązkiem sądu jest zawiadomienie zainteresowanego o procesie, zaś przeszkody procesowe z art. 174 § 1 k.p.c. nie tamują biegu sprawy.

Z poczynionych rozważań wynika, że różnica pomiędzy osobą, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja a zainteresowanym polega przede wszystkim na tym, że w przypadku owej osoby decyzja ZUS bezpośrednio kształtuje jej prawa i obowiązki, zaś w przypadku zainteresowanego jego prawa i obowiązki „zależą” od decyzji organu. Zwolnienie z obowiązku uczestniczenia w postępowaniu zainteresowanego, gdy nie przystąpi on do sprawy, jest akceptowalne jeśli się zważy, że decyzja może mieć określony wpływ na jego prawa i obowiązki, choć wprost go nie dotyczy. Mechanizm ten nie przystaje do sytuacji, gdy określony podmiot jest adresatem decyzji, czyli między nim a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych powstaje bezpośrednia i władcza relacja prawna. W takim wypadku spór musi toczyć się z udziałem tej osoby (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2017 r., II UZ 21/17, Legalis nr 1630218). Utrwalone w orzecznictwie są zapatrywania, że o tym, czy określone podmiotowi przysługuje status zainteresowanego nie decyduje subiektywne przekonanie pozostałych stron lub sądu, ale czynnik obiektywny wyrażający w tym, że ze względu na określony przedmiot postępowania, prawa i obowiązki danego podmiotu (zainteresowanego) zależą od rozstrzygnięcia w danej sprawie. Chodzi o sytuację, w której wynik sprawy przed sądem może dotyczyć interesów prawnych podmiotu, który nie brał udziału w postępowaniu administracyjnym. Zmiana w sferze prawnej zainteresowanego polegać może na zyskaniu prawa bądź jego utracie, albo na pojawieniu się powinności, ewentualnie jej wygaśnięciu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2008 r., I UK 79/08, OSNP 2010 nr 7-8, poz. 99).

W rozpatrywanym przypadku osobą, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, jest odwołująca się Spółka (...) jako adresat spornych decyzji, wydanych z urzędu, którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał za płatnika składek, choć stronami umów o pracę z pracownikami wymienionymi w decyzjach formalnie były inne podmioty.

Rozstrzygając kwestię, czy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. ma w sprawie niniejszej status zainteresowanego w znaczeniu materialnym zaakcentować należy, iż z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że w Spółce (...) była zatrudniona do dnia 7 lipca 2012 r., S. R. do dnia 11 sierpnia 2012 r., I. O. do dnia 7 lipca 2012 r., Z. K. do dnia 8 września 2012 r. Od następnego dnia każdy z zainteresowanych zawarł umowę o pracę ze Spółką (...) we W.. Spółka ta płaciła im wynagrodzenie ze swojego konta bankowego, dokonała imiennego zgłoszenia zainteresowanych do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego jako swych pracowników, w dokumentach zgłoszeniowych (...) wskazała takie podstawy wymiaru składek, jakie wynikały z list płac i płaciła składki do ZUS. W październiku 2012 r. pracownicy otrzymali pisemną informację o przejściu od dnia 1 listopada 2012 r. w trybie art. 23¹ k.p. do nowego pracodawcy, którym będzie K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) sp. z o.o. w O..

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, że w tych okolicznościach, które jasno wynikały już z uzasadnień zaskarżonych decyzji, (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. ma status zainteresowanego w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. Spółka ta była stroną zawartych formalnie prawidłowo umów o pracę, które obowiązywać miały pracowników po okresie obowiązywania umów o pracę z firmą (...), występowała jako aktywny płatnik za pracowników, pracownicy ci podpisali nowe umowy o pracę ze Spółką z o.o. (...), nie otrzymali żadnej informacji o przejściu do tej firmy w trybie art. 23¹ k.p., tak jak później stało się to w przypadku K.U.K.-E.F.I. Jeśli zatem organ rentowy za ten właśnie okres i w odniesieniu do pracy wykonywanej przez pracowników i wynagradzanej przez (...) Sp. z o.o. we W. określił jako pracodawcę i płatnika składek inny podmiot, to Spółka (...) we W., będąca za dany okres formalnie i faktycznie płatnikiem składek, jest zainteresowanym w rozumieniu przepisu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. W sprawie chodzi bowiem w istocie, jak podniesiono wyżej, o „zmiannę płatnika”, a nie o samą kwestię

podlegania ubezpieczeniom społecznym, gdyż status pracowniczy adresatów decyzji był i jest oczywisty; problem dotyczy właściwego określenia kto jest płatnikiem składek, a więc rzeczywistym ich pracodawcą.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zaskarżone decyzje, chociaż skierowane do innych podmiotów, swoją treścią wpływają na obowiązki Spółki (...) z o.o. we W. w taki sposób, że ma ona interes prawny w uzyskaniu konkretnego orzeczenia sądowego. Dopóki nie uprawomocnią się zaskarżone decyzje płatnikiem składek za okres formalnego obowiązywania umów o pracę jest Spółka (...) we W., taki jest jej status w ZUS. Jeśli Sąd Okręgowy oddali odwołania (...), to R. przestaje być płatnikiem, którym „w jego miejsce” staje się (...). Jeśli zaś Sąd Okręgowy zmieni decyzje i ustali, że (...) nie jest płatnikiem, to Spółka (...) nadal będzie płatnikiem składek za (pierwszy) sporny okres. Rozstrzygnięcie takie nie będzie wymagało wobec R. żadnej nowej decyzji organu rentowego. Implikowało będzie obowiązek składkowy, który obciąży R., gdyż obowiązek ten wynika z ustawy. Wszak żadna decyzja o wyłączeniu z ubezpieczeń wobec R. nie została wydana. Z tych względów prawa i obowiązki Spółki z o.o. (...) we W. zależą od rozstrzygnięcia sprawy.

Trzeba mieć na względzie, że stosunek ubezpieczenia społecznego opiera się na relacji między organem ubezpieczeń społecznych a ubezpieczonym i płatnikiem, konstruowanej wokół publicznoprawnej instytucji finansowania i redystrybucji świadczeń z ubezpieczenia społecznego, która to więź powstaje z mocy prawa, automatycznie i niezależnie od woli stron. W postępowaniu dotyczącym tej relacji powinny brać udział wszystkie strony tego stosunku. W myśl utrwalonej linii orzeczniczej, pracodawca jako płatnik składek jest zainteresowanym i powinien uczestniczyć w takich sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które bezpośrednio rzutują na jego prawa i obowiązki, do tej kategorii spraw należą sprawy o objęcie pracowniczym ubezpieczeniem społecznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2004 r., II UK 66/04, OSNP 2005 nr 10, poz. 149). Podkreślić należy, że Spółka (...) we W. formalnie jest drugą stroną badanych stosunków pracy, jest jednym z podmiotów stosunku ubezpieczenia społecznego, który jest kwestionowany w niniejszej sprawie, zatem rozstrzygnięcie dotyka jej praw w takim sensie, o jakim mowa w art. 477¹¹ § 1 k.p.c. Podmiot zawierający umowy w charakterze pracodawcy jako strona w znaczeniu materialnym ma prawo uczestniczyć w procesie, a więc brać udział w całym toku postępowania, zgłaszać wnioski, składać pisma, a sąd obowiązany jest informować ją o wszystkich czynnościach, zawiadamiać o posiedzeniach, czyli umożliwić aktywne uczestnictwo w procesie, poprzedzając je formalnym zawiadomieniem o możliwości udziału w postępowaniu w takim charakterze.

Nie zostało wprawdzie ustalone, czy Spółka (...) we W. w okresie spornym miała status agencji zatrudnienia, tak jak K.U.K.-E.F.I., ale Sąd Okręgowy poczynił rozważania odnośnie możliwości przypisania adresatom decyzji statusu pracowników tymczasowych w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o pracownikach tymczasowych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 360). W świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2011 r., I UZP 6/11, nie budzi wątpliwości, że w przypadku agencji pracy tymczasowej stosunek pracy nawiązuje się tylko pomiędzy pracownikiem i agencją, a nie pracodawcą użytkownikiem, toteż w sprawie o ustalenie pracowniczego ubezpieczenia społecznego w wyniku zakwestionowania przez ZUS umowy zawartej z agencją pracy tymczasowej nie jest konieczne wezwanie pracodawcy użytkownika do udziału w sprawie jako zainteresowanego; status strony posiada tu agencja (OSNP 2012 nr 9-10, poz. 122). Dodatkowo przemawia to za uznaniem agencji zatrudnienia za zainteresowanego w sporze dotyczącym w istocie ważności umowy o pracę zawartej z agencją, jeśli organ rentowy nie uczynił tego podmiotu adresatem decyzji.

Sąd Apelacyjny większością składu rozpatrującego sprawę niniejszą nie podziela linii orzeczniczej zaprezentowanej m.in. w sprawie sygn. akt III AUa 1117/15 Sądu Apelacyjnego w Łodzi, w której w analogicznych okolicznościach przyjęte zostało, że Spółki (...).U.K.-E.F.I. nie są zainteresowanymi w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. i że w konkretnym postępowaniu sądowym, zapoczątkowanym wniesieniem odwołania od indywidualnej decyzji organu rentowego, strony postępowania ustala się zawężająco. Bowiem strony postępowania określa się stosownie do przesłanek określonych w ustawie, a pominięcie w sporze udziału zainteresowanego prowadzi do nieważności postępowania. Kanwą, na której opiera się stanowisko przedstawione w przywołanej sprawie jest stwierdzenie, że podmiot gospodarczy będący adresatem decyzji (jak w sprawie niniejszej (...)) jest pracodawcą, gdyż tak w decyzji uznał ZUS. Tymczasem spór dotyczy właśnie tego, kto w okresach objętych decyzjami był rzeczywistym

pracodawcą dla pracowników -adresatów decyzji i w konsekwencji płatnikiem składek. Tej kwestii poświęcone było całe postępowanie dowodowe przez Sąd pierwszej instancji. Nie jest prawidłowe aprioryczne przesądzenie, że był nim przedsiębiorca wskazany przez ZUS, mimo, iż z postępowania zakończonego wydaniem decyzji wynika, że jako płatnik zgłoszenia do ubezpieczeń pracowniczych dokonał inny podmiot, który płacił wynagrodzenie za tę właśnie pracę, o którą chodzi w decyzjach i opłacał składki w ZUS. Nie można też bezkrytycznie podzielić argumentu, że o braku statusu zainteresowanych świadczy, iż „decyzja nie dotyczy trzeciego podmiotu”. Jak wynika z rozważań dokonanych wyżej, zasadą jest, że zainteresowany nie jest stroną postępowania administracyjnego, stroną stosunku materialnoprawnego i adresatem decyzji. Jest podmiotem, którego prawa i obowiązki „zależą” od rozstrzygnięcia sprawy. Nie od treści decyzji. Oceny tego, czy rozstrzygnięcie rzutować może na sferę praw i obowiązków innego podmiotu w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. dokonać należy oczywiście przez pryzmat przedmiotu sporu zakreślonego treścią decyzji, a przedmiot sporu w rozpatrywanej sprawie, widziany we wszystkich aspektach wskazanych w spornych decyzjach, dotyczy w istocie „zmiany” płatnika składek za pracowników. Prawa i obowiązki Spółki (...) we W. zależą od rozstrzygnięcia sprawy, gdyż rozstrzygnięcie to będzie miało walor przesądzający także o obowiązku składkowym R. za pracowników w spornych okresach. W sprawie, w której R. będzie zainteresowanym prawomocność materialna wyroku oddalającego odwołania stanie na przeszkodzie ustalaniu w jakimkolwiek innym postępowaniu, że Spółka (...) we W. jest płatnikiem składek za pracowników w okresach objętych badanymi umowami o pracę, gdyż zostanie przesądzone, że jest nim (...).

W okolicznościach sprawy Sąd drugiej instancji dopatrył się zasadności apelacyjnego zarzutu nieważności postępowania, gdyż - jak wynika z załączonej do apelacji informacji z Krajowego Rejestru Sądowego - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W. nie ma organów uprawnionych do reprezentacji. Nie mogła zatem z tej przyczyny złożyć oświadczenia, że przystępuje bądź nie do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego. Brak właściwej reprezentacji Sąd Okręgowy powinien rozważyć w kontekście art. 69 k.p.c. w związku z art. 460 § 2 k.p.c. Przepis art. 69 k.p.c. pozwala na ustanowienie kuratora dla strony nie mającej organu powołanego do jej reprezentowania i przeciwko której podejmowana jest czynność procesowa nie cierpiąca zwłoki, zaś przepis art. 460 § 2 k.p.c. umożliwi dokonanie tej czynności z urzędu. Kurator jest przedstawicielem ustawowym osoby prawnej, którego umocowanie wynika z orzeczenia sądowego i jest ograniczone do czynności niezbędnych w postępowaniu sądowym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., II UK 346/14, LEX nr 1923844). Taką czynnością jest decyzja o przystąpieniu do sprawy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ustanowienie dla zainteresowanej spółki kuratora procesowego dla podjęcia tej czynności zapobiegnie pozbawieniu jej możliwości działania w sporze. Sąd Apelacyjny podziela przy tym zapatrywania wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawach z udziałem (...) Spółki z o.o. we W., iż w sprawach tych istotny jest interes pracowników wymagający ustalenia z jakim podmiotem łączy ich stosunek ubezpieczenia, z którego wynika obowiązek opłacenia składek (np. postanowienie z dnia 13 lipca 2016 r., III AUz 84/16, niepubl.). Za ustanowieniem kuratora procesowego dla R. jako spółki zależnej przemawia także fakt, że spółka dominująca K.U.K.-E.F.I. znajduje się w upadłości likwidacyjnej.

(...) Spółki z o.o. we W. za zainteresowanego w sprawie nie stopi na przeszkodzie stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w sprawie I UK 263/16, w której postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2017 r. (niepubl.) odmówiono przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej ubezpieczonego w sprawie z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. i Syndyka Masy Upadłości K.U.K.-E.F.I. InternationaleLogistik + H. + B. + (...) Spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O.. W sprawie tej płatnicy składek byli zainteresowanymi, a zarzut nieważności dotyczył niewydania wobec nich jako płatników składek wcześniejszych decyzji „wyluczających” z ubezpieczenia społecznego, a więc kwestii, która nie stanowiła problemu jurydycznego w sprawie niniejszej. Odnośnie płatników Sąd Najwyższy stwierdził, że byli oni prawidłowo wezwani do udziału w sprawie jako zainteresowani i w nowym stanie prawnym nie było podstaw do zawieszenia postępowania, tym bardziej, że w przypadku spółki w upadłości syndyk w pewnym etapie przystąpił do udziału w sprawie. Trzeba mieć na względzie, że Sąd Najwyższy wypowiedział się na tle ustaleń prawomocnego wyroku, iż pracodawcą był adresat decyzji i ta ocena a posteriori nie jest adekwatna do stanu sprawy niniejszej. Dlatego też fakt, że brak reprezentacji (...) Spółki z o.o. we W. nie spowodował przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie rzutuje na stanowisko Sądu drugiej instancji w rozpatrywanej sprawie. Podzielić należy pogląd Sądu Najwyższego, że jeśli strona nie uczestniczy w postępowaniu ze swej woli, to nie można uznać, że postępowanie

wobec niej jest nieważne. Jednakże Spółka (...) nie miała organów, które wyrazić by mogły te wole, toteż zachodzi potrzeba ustanowienia dla niej kuratora procesowego, który takie oświadczenie złoży.

Stwierdzając powyższe Sąd Apelacyjny, z mocy art. 386 § 2 k.p.c. w związku z art. 379 pkt 2 k.p.c., uchylił zaskarżony wyrok znosząc postępowanie w sprawie, w której jedna ze stron procesu nie miała organu powołanego do jej reprezentowania, co skutkuje nieważnością postępowania. Uznanie zasadności głównego zarzutu apelacji czyni zbędnym analizę pozostałych zarzutów, w tym art. 233 § 1 k.p.c., a zatem przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów przy konstruowaniu podstawy faktycznej powództwa. Podstawę orzeczenia mogą stanowić tylko ustalenia faktyczne poczynione w ważnym postępowaniu, a nie jest to przypadek niniejszej sprawy. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy zapewni zainteresowanej (...) Spółce z o.o. we W. możliwość złożenia oświadczenia w przedmiocie udziału w postępowaniu, a następnie przeprowadzi postępowanie dowodowe w zakresie, w jakim uzna za konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy. Podejmując decyzję w przedmiocie określenia kręgu uczestników postępowania Sąd Okręgowy rozważy, czy i z jakich względów przymiot strony służy Prezesowi Zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W., gdyż nie jest jasne, z jakich względów Sąd Okręgowy uznał, że przesłanki z art. 477¹¹ § 2 k.p.c. w stosunku do tego podmiotu są spełnione. Z zeznań prokurenta (...) E. R. (k. 138) wynika, iż pracownicy nigdy nie byli zatrudnieni przez (...), podmiot ten był cesjonariuszem K.U.K.-E.F.I. i była to relacja cywilnoprawna (umowa cesji k. 85) pomiędzy dwoma podmiotami gospodarczymi.

Postawa prawna rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej lokuje się w treści art. 108 § 2 k.p.c.